

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2032/2023
14.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Марине Милановић и Драгане Маринковић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Иван Иванковић, адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд, Огранак РБ „Колубара“ Лазаревац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3075/22 од 02.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 14.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3075/22 од 02.11.2022. године.

ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3075/22 од 02.11.2022. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 2705/19 од 26.10.2021. године, тако што се ОБАВЕЗУЈЕ тужени да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада исплати износе од 3.955,03 динара са законском затезном каматом почев од 14. септембра 2016. године до исплате, 5.632,25 динара са законском затезном каматом почев од 16. новембра 2016. године до исплате, 5.480,71 динара са законском затезном каматом почев од 16.12.2016. године до исплате, 5.386,17 динара са законском затезном каматом почев од 13. јануара 2017. године до исплате, 6.083,94 динара са законском затезном каматом почев од 14. фебруара 2017. године до исплате, 5.458,99 динара са законском затезном каматом почев од 15. марта 2017. године до исплате, 5.868,56 динара са законском затезном каматом почев од 13. априла 2017. године до исплате, 5.507,64 динара са законском затезном каматом почев од 12. маја 2017. године до исплате, 6.229,42 динара са законском затезном каматом почев од 16. јуна 2017. године до исплате, 1.818,97 динара са законском затезном каматом почев од 16. августа 2017. године до исплате, 4.082,38 динара са законском затезном каматом почев од 15. септембра 2017. године до исплате, 5.537,15 динара са законском затезном каматом почев од 13.октобра 2017. године до исплате, 5.581,11 динара са законском затезном каматом почев од 15. новембра 2017. године до исплате, 5.685,28 динара са законском затезном каматом почев од 15. децембра 2017.године до исплате, 5.829,59 динара са законском затезном каматом

почев од 12. јануара 2018. године до исплате, 5.669,88 динара са законском затезном каматом почев од 14. фебруара 2018. године до исплате, 5.386,30 динара са законском затезном каматом почев од 14. марта 2018. године до исплате, 5.830,45 динара са законском затезном каматом почев од 13. априла 2018. године до исплате, 5.690,35 динара са законском затезном каматом почев од 16. маја 2018. године до исплате, 6.237,35 динара са законском затезном каматом почев од 15. јуна 2018. године до исплате, 1.592,25 динара са законском затезном каматом почев од 15. августа 2018. године до исплате, 4.036,64 динара са законском затезном каматом почев од 14. септембра 2018. године до исплате, 5.521,75 динара са законском затезном каматом почев од 12. октобра 2018. године до исплате, 6.219,36 динара са законском затезном каматом почев од 16. новембра 2018. године до исплате, 5.842,40 динара са законском затезном каматом почев од 14. децембра 2018. године до исплате, 3.130,88 динара са законском затезном каматом почев од 16. јануара 2019. године до исплате, 6.316,67 динара са законском затезном каматом почев од 15. фебруара 2019. године до исплате, 5.352,58 динара са законском затезном каматом почев од 15. марта 2019. године до исплате, 6.306,05 динара са законском затезном каматом почев од 12. априла 2019. године до исплате, 6.231,09 динара са законском затезном каматом почев од 15. маја 2019. године до исплате, 6.594,79 динара са законском затезном каматом почев од 14. јуна 2019. године до исплате, 833,14 динара са законском затезном каматом почев од 12. јула 2019. године до исплате, 1.295,23 динара са законском затезном каматом почев од 16. августа 2019. године до исплате, 6.899,88 динара са законском затезном каматом почев од 13. септембра 2019. године до исплате, 4.170,72 динара са законском затезном каматом почев од 16. октобра 2019. године до исплате, 6.249,75 динара са законском затезном каматом почев од 15. новембра 2019. године до исплате, 4.172,72 динара са законском затезном каматом почев од 13. децембра 2019. године до исплате, 6.650,99 динара са законском затезном каматом почев од 16. јануара 2020. године до исплате, 7.115,35 динара са законском затезном каматом почев од 13. фебруара 2020. године до исплате, 6.985,89 динара са законском затезном каматом почев од 13. марта 2020. године до исплате, 6.813,67 динара са законском затезном каматом почев од 14. априла 2020. године до исплате, 6.927,18 динара са законском затезном каматом почев од 15. маја 2020. године до исплате, 7.550,34 динара са законском затезном каматом почев од 12. јуна 2020. године до исплате, 1.847,49 динара са законском затезном каматом почев од 14. августа 2020. године до исплате, 5.050,12 динара са законском затезном каматом почев од 16. септембра 2020. године до исплате, 6.625,80 динара са законском затезном каматом почев од 14. октобра 2020. године до исплате, 6.672,46 динара са законском затезном каматом почев од 13. новембра 2020. године до исплате и 6.402,40 динара са законском затезном каматом почев од 16. децембра 2020. године до исплате, као и да за тужиоца на ове износе уплати надлежном Републичком фонду ПИО запослених доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, у року од 8 дана.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу надокнади трошкове целог поступка у износу од 243.316,00 динара, у року од 8 дана.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду ПП 2705/19 од 26.10.2021. године одбијен је тужбени захтев тужиоца садржине као у изреци ове пресуде, те је тужилац

обавезан да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.950,00 динара, у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3075/22 од 02.11.2022. године одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2705/19 од 26.10.2021. године. Одбијен је и захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Ценећи испуњеност услова за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, Врховни суд је утврдио да се одлукама нижестепених судова одступа од правног схватања Врховног суда израженог у ревизијским одлукама, донетим у истој чињеничноправној ситуацији.

Услед наведеног, а ради уједначавања судске праксе, Врховни суд је дозволио одлучивање о посебној ревизији туженог.

У складу са изнетим одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе чл. 404 ст. 2 Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану другостепену пресуду, у границама ревизијских навода, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код туженог на неодређено време. У утуженом периоду радио је тако што је сваки други дан обављао рад у времену од 07,00 до 19,00 часова, односно сваки други дан је радио по 12 часова. Организација рада је била таква да тужилац мења другог запосленог на истом радном месту сваког другог дана, с тим што један дан ради од 07,00 до 19,00 часова, а други дан му је пауза и тако се циклус редовно понавља.

По налажењу првостепеног и другостепеног суда, описани начин рада не квалификује се као сменски рад јер је тужилац обављао рад у једној смени, односно није мењао смене, па тужиоцу за такав рад не припада увећање зараде у прописаној висини од 8,9%.

Врховни касациони суд је становишта да су нижестепени судови на утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право приликом квалификације начина рада тужиоца и следствено томе његовог права на увећану зараду.

Одредбом члана 108. став 1. Закона о раду прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, између осталог за прековремени рад (тачка 3), док у складу са ставом 3. истог члана општим актом и уговором о раду могу да се утврде и други случајеви у којима запослени има право на

увећану зараду. Одредбом члана 7. став 2. тачка 2. Посебног колективног уговора за Електропривреду Србије („Службени гласник РС“, бр. 15/15) прописано је да послодавац доноси одлуку о распореду, почетку и завршетку радног времена, полазећи од следећег: на радним местима где процес рада траје непрекидно, рад се организује у сменама, при чему се под сменским радом подразумева рад у две (по 12 сати) или више смена (по 6 или 8 сати) у току радног дана када на истим средствима за рад раде наизменично најмање два запослена, или две групе запослених, при чему измена смена може бити континуирана или са прекидима током одређеног периода, дана или недеље. Одредба члана 38. став 1. тачка 4. Колективног уговора предвиђа да се основна зарада запосленог увећава за рад у сменама за 8,9%.

Тужиоцу у утуженом периоду није вршено увећање зараде за сменски рад. Сходно Директиви Европске уније 2003/88 ЕС сменски рад је дефинисан као начин организације рада у коме радници мењају једни друге на истом радном месту у складу са одређеним обрасцем, укључујући и образац ротирања, који може бити непрекидан или без прекида, изискујући потребу да радник ради у различито време током одређеног периода дању или ноћу, а турнус се у свом језичком тумачењу изједначава са сменским радом. Врховни суд је становишта да означени режим рада по временском редоследу 12 (рад) -24 (одмор) – 12 (рад), који се у стварности континуирано обавља из дана у дан, из месеца у месец, из године у годину има карактер сменског рада. Такав режим рада код ког се запослени смењују на истом послу по напред утврђеном редоследу квалификује се као сменски рад, без обзира што се не ради у сменама, како се то наводи у побиијаној другостепеној пресуди. У конкретном случају постојао је континуитет оваквог режима рада, а сменски рад је признат у општем акту тужене као основ за увећање зараде запослених и то у прописаној висини од 8,9%, па тужиоцу основано следује увећање зараде за сменски рад.

Како је на чињенично стање погрешно примењено материјално право, Врховни суд је на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, ставом другим изреке преиначио првостепену и другостепену пресуду и усвојио тужбени захтев тужиоца.

На основу одредби чланова 165. став 2, 153. став 1, 154. и 163. ставови 1 – 4 ЗПП, ставом трећим изреке одлучено је о трошковима целог поступка. Тужиоцу су као оправдани признати трошкови према опредељеном захтеву у укупном износу од 243.316,00 динара. Ови трошкови се састоје од награде за састав тужбе и поднеска од 17.јуна 2021. године у износу од по 9.000,00 динара, за заступање на четири одржана рочишта у износу од по 10.500,00 динара, за заступање на три одложена рочишта у износу од по 6.000,00 динара, трошкова вештачења у износу од 6.000,00 динара, награде за састав жалбе и ревизије у износу од по 18.000,00 динара, те судских такси на тужбу у износу од 3.900,00 динара, на пресуду, жалбу и другостепену пресуду у износу од по 14.927,00 динара, на ревизију у износу од 29.854,00 динара и на ову пресуду у износу од 44.781,00 дин.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић